

การพัฒนาความสามารถในการคิดที่เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้ของเด็ก
ชั้นอนุบาลปีที่ ๓ โดยการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวคิดมอนเตสซอร์รี่
The Development of Fundamental Thinking Skills
for 3nd Grade– Kindergarten Learning Through Montessori Approach

สุพัตนา เตชานุบาล*

Suputtana Techanubal

ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและวิธีสอน

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

Master of Education Program in Curriculum and Instruction Faculty of Education, Silpakorn University.

สุวิมล สพฤกษ์ศรี**

Sowimon Saphuksri

ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร, ประเทศไทย

Department of Curriculum and Instruction Silpakorn University, Thailand

E-mail: Suputtana.techanubal@gmail.com; saphuksri_s@silpakorn.edu

Received: June 07, 2024

Revised: November 04, 2024

Accepted: November 06, 2024

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (๑) เปรียบเทียบความสามารถในการคิดที่เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้ก่อนและหลังการจัดประสบการณ์ของเด็กชั้นอนุบาลปีที่ ๓ ตามแนวคิดมอนเตสซอร์รี่ (๒) ศึกษาพัฒนาการความสามารถในการคิดที่เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้ของเด็กชั้นอนุบาลปีที่ ๓ ด้านการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดมอนเตสซอร์รี่ และ (๓) ศึกษาความพึงพอใจของเด็กชั้นอนุบาลปีที่ ๓ ในการรับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวคิดมอนเตสซอร์รี่ กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยเป็นเด็กชั้นอนุบาลปีที่ ๓/๒ โรงเรียนวัดบางหลวง อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๖ จำนวน ๒๙ คน จากการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster random sampling) โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยสุ่ม เครื่องมือวิจัยประกอบด้วย แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวคิดมอนเตสซอร์รี่ แบบทดสอบความสามารถในการคิดที่เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้ แบบประเมินความสามารถในการคิดที่เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้ และ

* นางสาวสุพัตนา เตชานุบาล Miss Suputtana Techanubal นักศึกษาปริญญาโทศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและวิธีสอนคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร Student Master of Education Program in Curriculum and Instruction Faculty of Education, Silpakorn University.

** ดร.สุวิมล สพฤกษ์ศรี Dr.Sowimon Saphuksri ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ Thesis Advisor

แบบสอบถามความพึงพอใจในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวคิดมอนเตสซอรี การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้ค่าเฉลี่ย (M) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการทดสอบค่าที (t- test) แบบ dependent

ผลการวิจัย พบว่า (๑) เด็กชั้นอนุบาลปีที่ ๓ มีความสามารถในการคิดที่เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้ หลังการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวคิดมอนเตสซอรี สูงกว่าก่อนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ (๒) เด็กชั้นอนุบาลปีที่ ๓ มีพัฒนาการความสามารถในการคิดที่เป็น พื้นฐานในการเรียนรู้หลังการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวคิดมอนเตสซอรี (๓) เด็กชั้นอนุบาล ปีที่ ๓ มีความพึงพอใจในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวคิดมอนเตสซอรีโดยเฉลี่ยอยู่ใน ระดับมาก

คำสำคัญ : มอนเตสซอรี; ความสามารถในการคิดที่เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้

Abstract

The objectives of this research were: (1) to compare the Fundamental Thinking Skills in learning before and after of kindergarten 3 students by arranging learning experiences based on Montessori approach, (2) to study the development of Fundamental Thinking Skills in learning of kindergarten 3 students arranging learning experiences based on Montessori approach, and (3) to study the satisfaction of kindergarten 3 students in receiving arranged learning experiences based on Montessori approach. This study was a one group pretest - posttest design experimental research. The sample group used in the research was 29 kindergarten 3/2 students from Wat Bangluang School, Bang Len District, Nakhon Pathom Province, in the first semester of the 2023 academic year obtained through cluster random sampling using classrooms as sampling units. The research instruments included lesson plans of arranging learning experiences based on the Montessori approach for kindergarten 3 students, a test of basic thinking skill in learning of kindergarten 3 students, an assessment of basic thinking skill in learning, and a questionnaire on satisfaction with arranged learning experiences based on the Montessori approach. The data analysis used mean (X), standard deviation (S.D.), and t – test dependent.

The research results found that: (1) Kindergarten 3 students who received learning experience arrangement based on the Montessori approach had significantly higher Fundamental Thinking Skills in learning at the .05 level after receiving the learning

experience arrangement compared to before. (2) Kindergarten 3 students had developed basic thinking skill in learning after receiving the learning experience arrangement based on the Montessori approach. (3) Kindergarten 3 students had a high level of average satisfaction with the learning experience arrangement based on the Montessori approach

Keywords: Montessori Approach; Fundamental Thinking Skills in learning

บทนำ

ในศตวรรษที่ ๒๑ เทคโนโลยีและนวัตกรรมต่างๆ ได้ถูกนำมาใช้ในการดำรงชีวิตมากขึ้นนวัตกรรมและความก้าวหน้าของเทคโนโลยีดิจิทัลอย่างก้าวกระโดด ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีอย่างฉับพลัน ซึ่งนอกจากจะส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจแล้ว ยังส่งผลกระทบต่อการดำรงชีวิตของประชาชนในประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกที่ต้องเผชิญกับเทคโนโลยีดิจิทัลในชีวิตประจำวันมากมาย^๑ เด็กสามารถรับข้อมูลข่าวสารจากช่องทางต่าง ๆ ได้ง่าย เด็กในยุคศตวรรษที่ ๒๑ เติบโตท่ามกลางการพัฒนาด้านเทคโนโลยีจากวิถีชีวิตที่เปลี่ยนแปลงไปมีผลให้เด็กมีทักษะชีวิตและความคิดแตกต่างไปจากเด็กยุคก่อน การจัดการศึกษาในปัจจุบันจึงต้องปรับเปลี่ยนให้ตอบสนองกับทิศทางการผลิตและการพัฒนากำลังคนดังกล่าวโดยมุ่งเน้นการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะในศตวรรษที่ ๒๑ เพื่อให้ได้ทั้งความรู้และทักษะที่จำเป็นต้องใช้ในการดำรงชีวิต การประกอบอาชีพ และการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศท่ามกลางกระแสแห่งการเปลี่ยนแปลง^๒ หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐ สำหรับเด็กอายุ ๓ - ๖ ปี ได้มุ่งให้เด็กมีพัฒนาการตามวัย เติบโตตามศักยภาพและมีความพร้อมในการเรียนรู้ต่อไป จึงกำหนดจุดหมายเพื่อให้เกิดกับเด็กเมื่อจบการศึกษาระดับปฐมวัย คือ มีทักษะการคิด การใช้ภาษาสื่อสาร และการแสวงหาความรู้ได้เหมาะสมกับวัย มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ นอกจากนี้ยังเป็นการจัดการศึกษาในลักษณะของการอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษาค้นคว้า การพัฒนาทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญาตามวัย และความสามารถของแต่ละบุคคล^๓ ซึ่งสอดคล้องกับเยาวพา เดชะคุปต์^๔ ที่กล่าว

^๑ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๖๐-๒๕๗๙, (กรุงเทพมหานคร : พริกหวานกราฟฟิคจำกัด, ๒๕๖๐), หน้า ๑๘.

^๒ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๖๐-๒๕๗๙, หน้า ๑๖.

^๓ กระทรวงศึกษาธิการ, หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐, (กรุงเทพมหานคร : กระทรวงศึกษาธิการ, ๒๕๖๐), หน้า ๒๗.

^๔ เยาวพา เดชะคุปต์, กิจกรรมสำหรับเด็กปฐมวัย, (กรุงเทพมหานคร: เอพี กราฟฟิกส์ ดีไซน์, ๒๕๔๒), หน้า ๑๔.

ว่า การจัดการศึกษาปฐมวัยจะมีลักษณะพิเศษที่แตกต่างไปจากระดับอื่น ๆ ทั้งนี้เพราะเด็กในวัยนี้เป็นวัยที่สำคัญต่อการวางรากฐานของบุคลิกภาพและการพัฒนาทางสมอง

จากการประชุมพัฒนาการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ของคณะครูปฐมวัยโรงเรียนวัดบางหลวง เกี่ยวกับประเด็นปัญหาจากการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับเด็กปฐมวัยของแต่ละห้อง เมื่อมาร่วมพูดคุย แลกเปลี่ยนประสบการณ์ และความคิดเห็น ได้ผลสรุป คือ เด็กอนุบาลมีทักษะ การคิดรวบยอด การคิดแก้ปัญหา และการคิดเชิงเหตุผล ต่ำกว่าระดับคุณภาพ โดยพิจารณาจากผลการประเมินพัฒนาการด้านต่าง ๆ ของนักเรียนตามการบันทึกพัฒนาการเด็กในปีการศึกษา ๒๕๖๕ – ๒๕๖๖ ซึ่งผลการประเมิน ๒ ปี ย้อนหลังเด็กมีผลการประเมินด้านสติปัญญาไม่ถึงร้อยละ ๘๕^๕

การจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดของมอนเตสซอรี (Montessori) เป็นการมุ่งเน้นการให้ความสำคัญกับผู้เรียนเป็นรายบุคคล โดยกระตุ้นผู้เรียนให้เกิดการสังเกต และการสำรวจด้วยตนเอง หรือสนับสนุนผู้เรียนให้เรียนรู้ด้วยตนเอง^๖ นอกจากนี้ ยังให้ความสำคัญกับการพัฒนาหลากหลายด้านไม่ว่าจะเป็นทางด้านภาษา ด้านคณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์^๗ ผ่านทางการให้โอกาสผู้เรียนได้สัมผัสกับโลกแห่งความเป็นจริง อีกทั้งการจัดการเรียน ตามแนวคิดของมอนเตสซอรี (Montessori) ยังมุ่งให้ความสำคัญกับการพัฒนาทักษะการรับรู้ผ่านทางประสาทสัมผัส และการพัฒนาทางสังคมทั้งทางด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ หรือที่สังคมยอมรับ และกฎระเบียบต่างๆ ของสังคม โดยที่บทบาทของครูผู้สอนนั้นเป็นเพียงแค่ผู้กระตุ้นผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ จึงเป็นการเรียนรู้ที่เน้นบทบาท และการมีส่วนร่วมของผู้เรียน หรือการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ซึ่งเป็นรูปแบบการจัดการเรียนการสอน ที่มุ่งเน้นส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ และมีบทบาทในการเรียนรู้จากกิจกรรมมากที่สุด เป็นการฝึกฝนหรือพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ตามบรรลุลักษณะหรือเป้าหมายที่กำหนด

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาการพัฒนาความสามารถในการคิดที่เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้ของเด็กชั้นอนุบาลปีที่ ๓ โดยการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ตามแนวคิดมอนเตสซอรี (Montessori) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการคิดที่เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้ของเด็กชั้นอนุบาลปีที่ ๓ ตามแนวคิดมอนเตสซอรี (Montessori) เพื่อศึกษาพัฒนาการความสามารถในการคิดที่เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้ของเด็กชั้นอนุบาลปีที่ ๓ ก่อนและหลังการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวคิดมอนเตสซอรี (Montessori) และศึกษาความพึงพอใจของเด็กชั้นอนุบาลปีที่ ๓ ในการรับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวคิดมอนเตสซอรี (Montessori)

^๕ โรงเรียนวัดบางหลวง, รายงานการประชุมพัฒนาการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ของคณะครูปฐมวัยโรงเรียนวัดบางหลวง, (นครปฐม: โรงเรียนวัดบางหลวง, ๒๕๖๔), หน้า ๘.

^๖ McKenzie, K. G. and Zascavage, Z. V. “Montessori Instruction : A Model for Inclusion in Early Childhood Classrooms”. *Montessori Life*, Spring, (2012) : 32-38.

^๗ Carey, K. “What Montessori Says”. *Montessori Life*, Spring, (2012) : 5-6.

วัตถุประสงค์การวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยตั้งวัตถุประสงค์การวิจัยไว้ดังนี้

๑. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการคิดที่เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้ก่อนและหลังการจัดประสบการณ์ของเด็กชั้นอนุบาลปีที่ ๓ ตามแนวคิดมอนเตสเซอร์รี่
๒. เพื่อศึกษาพัฒนาการความสามารถในการคิดที่เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้ของเด็กชั้นอนุบาลปีที่ ๓ ด้านการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดมอนเตสเซอร์รี่
๓. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของเด็กชั้นอนุบาลปีที่ ๓ ในการรับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวคิดมอนเตสเซอร์รี่

ขอบเขตการวิจัย

๑. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

๑) ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ เด็กชั้นอนุบาลปีที่ ๓ โรงเรียนวัดบางหลวง อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๖ จำนวน ๒ ห้องเรียน คือ ชั้นอนุบาลปีที่ ๓/๑ และ ๓/๒ จำนวน ๕๐ คน

๒) กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ คือ เด็กชั้นอนุบาลปีที่ ๓/๒ โรงเรียนวัดบางหลวง อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๖ จำนวน ๒๙ คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยสุ่มด้วยวิธีการจับสลาก

๒. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

๑. ตัวแปรต้น ได้แก่ การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวคิดมอนเตสเซอร์รี่

๒. ตัวแปรตาม ได้แก่

๒.๑ ความสามารถในการคิดที่เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้

๒.๑.๑ ความสามารถในการคิดรวบยอด

๒.๑.๒ ความสามารถในการคิดเชิงเหตุผล

๒.๑.๓ ความสามารถในการคิดแก้ปัญหา

๒.๒ ความพึงพอใจในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวคิดมอนเตสเซอร์รี่

๓. ขอบเขตด้านเนื้อหา

เนื้อหาในการวิจัยครั้งนี้ คือ ๑) สารที่ควรเรียนรู้ที่ ๑ เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก หน่วยการเรียนรู้ ๑ เรื่อง ร่างกายของเรา ๒) สารที่ควรเรียนรู้ที่ ๓ ธรรมชาติรอบตัว หน่วยการเรียนรู้ ๑ เรื่อง ผักและผลไม้มีประโยชน์ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สัตว์โลกน่ารัก ๓) สารที่ควรเรียนรู้ที่ ๔ สิ่งต่าง ๆ รอบตัวเด็ก หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง สีสันรอบตัว

๔. กรอบแนวคิด



วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาความสามารถในการคิดที่เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้ของเด็กชั้นอนุบาลปีที่ ๓ โดยการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวคิดมอนเตสซอรี (Montessori) ใช้แบบแผนการวิจัยรูปแบบ One-group Pretest – Posttest Design โดยมีรายละเอียดวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวคิดมอนเตสซอรี แบบทดสอบความสามารถในการคิดที่เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้ แบบประเมินความสามารถในการคิดที่เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้ และแบบสอบถามความพึงพอใจในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวคิดมอนเตสซอรี

๑. สร้างเครื่องมือวิจัย ประกอบด้วย (๑) แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวคิดมอนเตสซอรี (Montessori) จำนวน ๒๐ แผน แผนละ ๓๐ นาที สำหรับ ๔ หน่วยการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ละ ๕ แผน (๒) แบบทดสอบวัดความสามารถในการคิดที่เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้ ก่อนและหลังเรียน เป็นข้อสอบปรนัยชนิดเลือกตอบ ๓ ตัวเลือก จำนวน ๑๐ ข้อ คะแนนเต็ม ๑๐ คะแนน (๓) แบบประเมินความสามารถในการคิดที่เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้ สำหรับเด็กชั้นอนุบาลปีที่ ๓ และ (๔) แบบสอบถามความพึงพอใจที่ได้รับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวคิดมอนเตสซอรี (Montessori) ซึ่งเครื่องมือทุกชิ้นผ่านการตรวจสอบคุณภาพโดยผู้เชี่ยวชาญ ปรับแก้ และทดลองใช้ สำหรับแบบทดสอบมีการนำผลที่ได้จากการทดสอบมาหา หาค่าดัชนีความสอดคล้อง ค่าความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนก และคัดข้อสอบที่มีคุณสมบัติตรงตามเกณฑ์ที่ได้ตั้งไว้

๒. ทำการทดสอบก่อนเรียนกับกลุ่มตัวอย่าง คือ เด็กชั้นอนุบาลปีที่ ๓/๒ จำนวน ๒๙ คน โดยให้เด็กทำแบบทดสอบวัดความสามารถในการคิดที่เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้ ใช้เวลาในการทำแบบทดสอบ ๑ ชั่วโมง

๓. ดำเนินการทดลอง โดยผู้วิจัยดำเนินการด้วยตนเอง โดยการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวคิดมอนเตสซอรี (Montessori) ใน ๔ หน่วยการเรียนรู้ โดยปฏิบัติการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ต่อเนื่อง ๒๐ วัน วันละ ๓๐ นาที รวมชั่วโมงในการดำเนินการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ทั้งสิ้น ๑๐ ชั่วโมง

๔. ระหว่างการทดลองผู้วิจัยดำเนินการทำการประเมินความสามารถในการคิดที่เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้กับเด็กชั้นอนุบาลปีที่ ๓/๒ จำนวน ๒๙ คน โดยทำการประเมินจำนวน ๔ ครั้ง เมื่อจบหน่วยการเรียนรู้ ทดสอบหลังเรียนโดยให้เด็กทำแบบทดสอบวัดความสามารถในการคิดที่เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้ และสอบถามความพึงพอใจในการรับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวคิดมอนเตสซอรี (Montessori) และบันทึกผล

๕. รวบรวมคะแนนที่ได้ไปหาค่าทางสถิติ เปรียบเทียบคะแนนการจากทำแบบทดสอบก่อนและหลังเรียน ศึกษาคะแนนจากการประเมินความสามารถในการคิดที่เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้ และศึกษาระดับความพึงพอใจที่ได้รับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวคิดมอนเตสซอรี (Montessori)

ผลการวิจัย

ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการคิดที่เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้ของเด็กชั้นอนุบาลปีที่ ๓ ตามแนวคิดมอนเตสซอรี (Montessori)

ตาราง ๑ ผลการเปรียบเทียบระดับความสามารถในการคิดที่เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้ของเด็กชั้นอนุบาลปีที่ ๓ ก่อนและหลังการจัดกิจกรรมตามแนวมอนเตสซอรี (Montessori)

	Mean	S.D.	ค่าเฉลี่ยของผลต่าง	S.D.ค่าเฉลี่ยผลต่าง	t	df	Sig ๑ tailed
ก่อนเรียน	๒.๙๐	๑.๐๘	๕.๑๐	๐.๙๐๐	๓๐.๕๓๐*	๒๘	๐.๐๐๐
หลังเรียน	๘.๐๐	๑.๔๓					

จากตาราง พบว่า เมื่อเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยระดับความสามารถในการคิดที่เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้ของเด็กชั้นอนุบาลปีที่ ๓ หลังการจัดประสบการณ์การเรียนรู้สูงกว่าก่อนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวคิดมอนเตสซอรี (Montessori) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ (P-Value = ๐.๐๐)

ผลการศึกษาพัฒนาความสามารถในการคิดที่เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้ของเด็กชั้นอนุบาลปีที่ ๓ หลังการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ตามแนวคิดมอนเตสซอรี (Montessori)

ตาราง ๒ ผลการศึกษาพัฒนาความสามารถในการคิดที่เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้ของเด็กชั้นอนุบาลปีที่ ๓ หลังการจัดกิจกรรมตามแนวมอนเตสซอรี (Montessori)

ผลการประเมินความสามารถในการคิดที่เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้		ค่าเฉลี่ย (M)	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	ค่าเฉลี่ยรวม (M)	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานรวม (S.D.)
ด้านการคิดรวบยอด	ครั้งที่ ๑	๒.๐๔	๐.๔๒	๒.๕๔	๐.๓๕
	ครั้งที่ ๒	๒.๕๖	๐.๕๔		
	ครั้งที่ ๓	๒.๖๙	๐.๕๑		
	ครั้งที่ ๔	๒.๘๕	๐.๔๐		
ด้านการคิดเชิงเหตุผล	ครั้งที่ ๑	๒.๐๓	๐.๔๑	๒.๓๒	๐.๒๔
	ครั้งที่ ๒	๒.๒๓	๐.๕๕		
	ครั้งที่ ๓	๒.๔๑	๐.๕๖		
	ครั้งที่ ๔	๒.๖๐	๐.๕๖		

ด้านการคิดแก้ปัญหา	ครั้งที่ ๑	๒.๐๙	๐.๔๗	๒.๔๔	๐.๒๘
	ครั้งที่ ๒	๒.๓๖	๐.๕๙		
	ครั้งที่ ๓	๒.๖๐	๐.๕๒		
	ครั้งที่ ๔	๒.๗๑	๐.๔๙		

จากตาราง ๒ พบว่า เด็กชั้นอนุบาลปีที่ ๓ มีพัฒนาการความสามารถในการคิดที่เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้ของเด็กชั้นอนุบาลปีที่ ๓ หลังการจัดกิจกรรมตามแนวมอนเตสซอรี (Montessori) โดยมีค่าเฉลี่ยความสามารถในการคิดที่เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องในแต่ละครั้งที่มีการประเมิน

ผลการศึกษาความพึงพอใจของเด็กชั้นอนุบาลปีที่ ๓ ในการรับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวคิดมอนเตสซอรี (Montessori)

ตาราง ๓ แสดงค่าเฉลี่ยของระดับความพึงพอใจของเด็กชั้นอนุบาลปีที่ ๓ ที่มีต่อการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวคิดมอนเตสซอรี (Montessori)

รายการประเมิน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับความพึงพอใจ
๑. เด็ก ๆ ได้ทำกิจกรรมทุกกิจกรรมด้วยตัวเอง	๓.๐๐	๐.๐๐	มาก
๒. กิจกรรมที่เด็ก ๆ ทำมีความน่าสนใจ	๒.๙๐	๐.๓๑	มาก
๓. กิจกรรมที่เด็ก ๆ ทำเป็นกิจกรรมที่สนุก	๓.๐๐	๐.๐๐	มาก
๔. เด็ก ๆ ได้ทำกิจกรรมอย่างมีความสุข	๓.๐๐	๐.๐๐	มาก
๕. เด็ก ๆ มีความภาคภูมิใจที่ได้ทำกิจกรรมด้วยตนเองจนสำเร็จ	๒.๙๓	๐.๒๖	มาก
รวมเฉลี่ย	๒.๙๗	๐.๑๘	มาก

จากตาราง ๓ พบว่า เด็กชั้นอนุบาลปีที่ ๓ มีความพึงพอใจในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวคิดมอนเตสซอรี (Montessori) โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาความสามารถในการคิดที่เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้ของเด็กชั้นอนุบาลปีที่ ๓ โดยการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ตามแนวคิดมอนเตสซอรี (Montessori) อภิปรายผล ได้ดังต่อไปนี้

๑. ความสามารถในการคิดที่เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้ของเด็กชั้นอนุบาลปีที่ ๓ เมื่อเปรียบเทียบกับคะแนนเฉลี่ยก่อนและหลังเรียนพบว่า ระดับความสามารถในการคิดที่เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้ของเด็กชั้นอนุบาลปีที่ ๓ หลังการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ สูงกว่าก่อนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่กำหนดไว้ในข้อ ๑ เนื่องจากแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้และแบบทดสอบความสามารถการคิดที่เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้ สำหรับเด็ก

ชั้นอนุบาลปีที่ ๓ ได้สร้างตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้ จากการวิเคราะห์หลักสูตรมาตรฐานและตัวชี้วัดของเนื้อหา นอกจากนี้ยังมีการตรวจสอบคุณภาพ โดยการตรวจจากผู้เชี่ยวชาญ มีการปรับแก้ และ นำไปทดลองใช้ นำผลที่ได้จากการทดสอบมาหา หาค่าดัชนีความสอดคล้อง ค่าความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนก และได้คัดเลือกข้อสอบที่มีคุณสมบัติตรงตามเกณฑ์ที่ได้ตั้งไว้ จึงทำให้แบบทดสอบความสามารถในการคิดที่เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้ สำหรับเด็กชั้นอนุบาลปีที่ ๓ เป็นแบบทดสอบที่มีคุณภาพ มาตรฐานเมื่อนำไปใช้ ในการวัดผลจึงมีความเที่ยงตรง และมีมาตรฐาน ผลการศึกษาในครั้งนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของพัทธนิตย์ คุ่มครอง^{๑๓} ที่ได้ทำการศึกษาเรื่อง การพัฒนาความสามารถในการแก้ปัญหาของเด็กปฐมวัยโดยใช้การจัดประสบการณ์ตามรูปแบบ มอนเตสซอรี (Montessori) พบว่า คะแนนเฉลี่ยความสามารถในการแก้ปัญหาของเด็กปฐมวัย โดยใช้รูปแบบมอนเตสซอรี (Montessori) หลังเรียนเพิ่มขึ้นอย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ สอดคล้องกับมินินทร์ นวลเนตร และคณะ^{๑๔} ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของเด็กปฐมวัยอายุ ๕-๖ ปีด้วยการจัดประสบการณ์แบบมอนเตสซอรี (Montessori) พบว่า การจัดประสบการณ์แบบมอนเตสซอรี (Montessori) ส่งผลให้เด็กมีทักษะการคิดวิเคราะห์สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ .๐๑ สอดคล้องกับคายิลิ และอะรี^{๑๕} (Kayili, G., & Ari, R.) ได้ทำการศึกษา ผลของการสอนแบบมอนเตสซอรี (Montessori) ของโรงเรียนที่จัดการศึกษาในระดับเตรียมความพร้อมก่อนวัยเรียนถึงระดับประถมศึกษาในเมือง คอนยา ประเทศตุรกี ผลการศึกษาพบว่า การสอนแบบมอนเตสซอรี (Montessori) ทำให้ผลการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนของเด็กโรงเรียนเตรียมความพร้อมมีค่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ เนื่องจากการสอนตามแนวคิดมอนเตสซอรี (Montessori) เป็นนวัตกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการเด็กแบบองค์รวม เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เด็กเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง ตามความสนใจ ความต้องการคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลอย่างเต็มศักยภาพ เรียนรู้จากรูปรธรรมสู่นามธรรมด้วยสภาพแวดล้อมที่สมบูรณ์ ให้การยอมรับนับถือเด็ก การจัดชั้นเรียนแบบคละอายุ ซึ่งการนำการสอนแบบมอนเตสซอรี (Montessori) ไปใช้ใน

^{๑๓} พัทธนิตย์ คุ่มครอง, “การพัฒนาความสามารถในการแก้ปัญหาของเด็กปฐมวัยโดยใช้การจัดประสบการณ์ตามรูปแบบมอนเตสซอรี”, วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน, (วิทยาลัยครุศาสตร์มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต, ๒๕๖๑). บทคัดย่อ.

^{๑๔} มินินทร์ นวลเนตร และคณะ, “การพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของเด็กปฐมวัยอายุ ๕-๖ ปี ด้วยการจัดประสบการณ์แบบมอนเตสซอรี”, วารสาร มจร อุบลปริทรรศน์. ปีที่ ๖ ฉบับที่ ๒ (พฤษภาคม-สิงหาคม ๒๕๖๔) : ๒๒๙-๒๔๙.

^{๑๕} Kayili, G., & Ari, R., “The Determination of Effect of Montessori Method On preschool Children’s Primary School Readiness”, *Journal of Theory and Practise in Education, Educational Sciences: Theory & Practice*, Vol.11 (2011) : 2091-2109.

โรงเรียนทำให้เด็กมีพัฒนาการทุกด้านสูงขึ้น^{๑๑} สอดคล้องกับกุลยา ตันติผลาชีวะ^{๑๒} ที่กล่าวว่า หลักสูตรมอนเตสซอรี (Montessori) ส่งเสริมพัฒนาการของเด็กโดยมุ่งให้เด็กใช้ศักยภาพของตนในการพัฒนาตนเองจากสิ่งแวดล้อมที่ครูจัดให้แล้วมีการสนทนาอย่างมีลำดับประกอบกับการใช้การสัมผัสอุปกรณ์ เป็นการสร้างเสริมกลไกทางกายและพัฒนาปัญญา

๒. พัฒนาการความสามารถในการคิดที่เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้ เมื่อเปรียบเทียบคะแนนประเมินความสามารถในการคิดที่เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้ในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ พบว่า เด็กชั้นอนุบาลปีที่ ๓ ที่ได้รับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวคิดมอนเตสซอรี (Montessori) มีพัฒนาการความสามารถในการคิดที่เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้หลังการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ตามแนวคิดมอนเตสซอรี (Montessori) เมื่อวิเคราะห์รายด้านในการประเมิน พบว่า เด็กชั้นอนุบาลปีที่ ๓ มีระดับผลการประเมินความสามารถในการคิดที่เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้ในระดับดี เป็นส่วนใหญ่ โดยด้านที่เด็กชั้นอนุบาลปีที่ ๓ มีผลการประเมินในระดับดีมากที่สุด คือ ด้านการคิดรวบยอด รองลงมาคือ ด้านการคิดแก้ปัญหา และด้านการคิดเชิงเหตุผล แสดงว่าการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวคิดมอนเตสซอรี (Montessori) ทำให้เด็กมีพัฒนาการความสามารถในการคิดที่เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้ เนื่องจาก การสอนตามแนวคิดมอนเตสซอรี (Montessori) เป็นนวัตกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการเด็กแบบองค์รวม เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เด็กเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง ตามความสนใจ ความต้องการคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลอย่างเต็มศักยภาพ เรียนรู้จากรูปธรรมสู่นามธรรมด้วยสภาพแวดล้อมที่สมบูรณ์ ให้การยอมรับนับถือเด็ก การจัดชั้นเรียนแบบคละอายุ ซึ่งการนำการสอนแบบมอนเตสซอรี (Montessori) ไปใช้ในโรงเรียนทำให้เด็กมีพัฒนาการทุกด้านสูงขึ้น^{๑๓} นอกจากนี้แบบประเมินความสามารถในการคิดที่เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้สำหรับเด็กชั้นอนุบาลปีที่ ๓ และเครื่องมือชนิดต่าง ๆ ได้สร้างขึ้นอย่างมีคุณภาพ มีการตรวจสอบคุณภาพโดยการตรวจจากผู้เชี่ยวชาญ มีการปรับแก้ และ นำไปทดลองใช้ จึงทำให้แบบประเมินความสามารถในการคิดที่เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้ สำหรับเด็กชั้นอนุบาลปีที่ ๓ เป็นแบบประเมินที่มีคุณภาพ เมื่อนำไปใช้ในการประเมินความสามารถของเด็ก ผลที่ได้จากการประเมินจึงมีความเที่ยงตรง และมีมาตรฐาน สอดคล้อง

^{๑๑} สำนักบริหารงานการศึกษาภาคบังคับ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกระทรวงศึกษาธิการ, คู่มือการจัดประสบการณ์ระดับปฐมวัยตามแนวคิดมอนเตสซอรี ในบริบทสพฐ. เล่ม ๑ รู้และเข้าใจมอนเตสซอรี : ทฤษฎีสู่การปฏิบัติ, (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด, ๒๕๕๘), หน้า ๓๒.

^{๑๒} กุลยา ตันติผลาชีวะ, รูปแบบการสอนปฐมวัยศึกษา, (กรุงเทพมหานคร: เบิร์น - เบส บุ๊ค, ๒๕๕๑), หน้า ๕๒.

^{๑๓} สำนักบริหารงานการศึกษาภาคบังคับ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกระทรวงศึกษาธิการ, คู่มือการจัดประสบการณ์ระดับปฐมวัยตามแนวคิดมอนเตสซอรี ในบริบทสพฐ. เล่ม ๑ รู้และเข้าใจมอนเตสซอรี : ทฤษฎีสู่การปฏิบัติ”, หน้า ๓๒.

กับการศึกษาของมุนินทร์ นวลเนตร และคณะ^{๑๔} เรื่อง การพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของเด็กปฐมวัย อายุ ๕-๖ ปี ด้วยการจัดประสบการณ์แบบมอนเตสซอรี (Montessori) พบว่า เด็กปฐมวัยอายุ ๕-๖ ปี ที่ได้รับการจัดประสบการณ์แบบมอนเตสซอรี (Montessori) มีทักษะการคิดวิเคราะห์โดยรวมของเด็กปฐมวัยอายุ ๕-๖ ปี อยู่ในระดับดี และมีทักษะการคิดวิเคราะห์สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ .๐๑ สอดคล้องกับ พิโอเจท์ (Jean Piaget) ที่เชื่อว่า โครงสร้างความรู้ของมนุษย์เราที่มีการพัฒนาเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา การรับเอาความรู้ใหม่เข้ามาในโครงสร้าง และปรับโครงสร้างความรู้เดิมให้เข้ากับความรู้ใหม่เพื่อให้เกิดความสมดุล กระบวนการนี้จะนำไปสู่การพัฒนาทางสติปัญญาจากขั้นหนึ่งไปสู่อีกขั้นหนึ่ง ซึ่งการพัฒนาทางสติปัญญาของทุกคนมีลักษณะเดียวกันในช่วงอายุเท่ากัน เริ่มจากการสัมผัส ต่อมาเกิดความคิดทางรูปธรรม และพัฒนามาเรื่อย ๆ จนถึงนามธรรมเป็นการพัฒนาอย่างต่อเนื่องตามลำดับขั้น^{๑๕} ซึ่งสอดคล้องกับหลักการของการสอนแบบมอนเตสซอรี^{๑๖} (Montessori) ที่ว่าควรจัดการศึกษาให้เด็กแต่ละคนตามความสามารถ และความต้องการตามธรรมชาติของเขา โดยการพัฒนารูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้สัมพันธ์กับพัฒนาการและความต้องการของเด็ก เด็กเรียนรู้ได้ดีที่สุดในสภาพแวดล้อมที่ได้จัดเตรียมไว้อย่างมีจุดมุ่งหมาย และเปิดโอกาสให้เด็กมีอิสระในการทำกิจกรรมในสภาพแวดล้อมที่จัดเตรียมแล้วนั้น เด็กจะมีโอกาสทำกิจกรรมต่าง ๆ ตามความสนใจของตนเอง ซึ่งทำให้เด็กเกิดการเรียนรู้ในสิ่งที่ทำให้เด็กสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง และเรียนรู้ระเบียบวินัยของชีวิตผ่านการมีอิสระภาพในการทำงาน มีโอกาสแก้ไขข้อบกพร่องของตนเอง สามารถควบคุมการเคลื่อนไหวของตนเอง และมองเห็นความสามารถในการศึกษาหาความรู้ได้ด้วยตนเองภายใต้สถานการณ์ที่กำหนดให้ ซึ่งจะนำไปสู่ความมั่นใจในตนเองตลอดจนการให้ความร่วมมือในกิจกรรมต่าง ๆ ต่อไป

๓. เด็กชั้นอนุบาลปีที่ ๓ ที่ได้รับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวคิดมอนเตสซอรี (Montessori) มีความพึงพอใจในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวคิดมอนเตสซอรี (Montessori) โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อวิเคราะห์รายข้อพบว่าเด็กชั้นอนุบาลปีที่ ๓ มีความพึงพอใจเฉลี่ยในระดับมากทุกข้อโดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจสูงที่สุดคือ คือ เด็ก ๆ ได้ทำกิจกรรมทุกกิจกรรมด้วย

^{๑๔} มุนินทร์ นวลเนตร และคณะ, “การพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของเด็กปฐมวัยอายุ ๕-๖ ปี ด้วยการจัดประสบการณ์แบบมอนเตสซอรี”, วารสาร มจร อุบลปริทรรศน์, ปีที่ ๖ ฉบับที่ ๒ (พฤษภาคม-สิงหาคม ๒๕๖๔) : ๒๒๙-๒๔๙.

^{๑๕} อรุณี หรดาล, หน่วยที่ ๒ แนวการจัดประสบการณ์เพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัย ใน ประมวลสาระชุดวิชาการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย. หน่วยที่ ๑-๖, พิมพ์ครั้งที่ ๑, (นนทบุรี: สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, ๒๕๔๘), หน้า ๒-๑๑.

^{๑๖} สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, แนวทางการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่หลากหลายในสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยตามบริบทไทย : แนวทางการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบมอนเตสซอรี (Montessori Approach), (นนทบุรี: บริษัท ๒๑ เซ็นจูรี่ จำกัด, ๒๕๖๕), หน้า ๑๔.

ตัวเอง กิจกรรมที่เด็ก ๆ ทำเป็นกิจกรรมที่สนุกและเด็ก ๆ ได้ทำกิจกรรมอย่างมีความสุข รองลงมา คือ เด็ก ๆ มีความภาคภูมิใจที่ได้ทำกิจกรรมด้วยตนเองจนสำเร็จ ซึ่งในระหว่างดำเนินกิจกรรมเด็กมีความกระตือรือร้น ตื่นเต้นกับกิจกรรมในแต่ละวันที่มีความแตกต่างกัน และสนุกกับการเรียนรู้ได้เรียนรู้จากของจริง ได้ลงมือทำตามกิจกรรมด้วยตนเอง เนื่องจาก การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวคิดมอนเตสซอรี (Montessori) เป็นกระบวนการที่让孩子ได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง เด็กจะอยู่กับตนเองระหว่างทำกิจกรรม คิด ลงมือ สัมผัสวัสดุต่าง ๆ จริง และเมื่อสรุปความรู้และร่วมกันอภิปรายกิจกรรมเด็กมีอิสระในการคิด การตอบคำถาม การพูดอภิปรายร่วมกับเพื่อนและครูในบรรยากาศเชิงบวก ทำให้เด็กมีอิสระในการเรียนรู้ มีความสนุก สนุกกับการเรียน และเกิดความภาคภูมิใจในตนเองเมื่อทำได้สำเร็จ นอกจากนี้แบบสอบถามความพึงพอใจในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ตามแนวคิดมอนเตสซอรี (Montessori) เพื่อพัฒนาความสามารถการคิดที่เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้ของเด็กชั้นอนุบาลปีที่ ๓ มีการสร้างอย่างเป็นขั้นตอน มีการตรวจสอบคุณภาพจากผู้เชี่ยวชาญ มีการปรับแก้ และ นำไปทดลองใช้ ทำให้แบบสอบถามความพึงพอใจในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวคิดมอนเตสซอรี (Montessori) เพื่อพัฒนาความสามารถการคิดที่เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้ของเด็กชั้นอนุบาลปีที่ ๓ มีคุณภาพเหมาะสมกับการนำไปวัดและสามารถนำผลที่ได้จากการวัดไปใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้อย่างเที่ยงตรง และมีมาตรฐาน สอดคล้องกับ สิริมา ภิญญอนันตพงษ์^{๑๗} ที่อธิบายความหมายของจัดประสบการณ์ตามแนวคิดของมอนเตสซอรี (Montessori) ว่าเป็นการสอนแบบเน้นการเรียนรู้เป็นรายบุคคล โดยเด็กจะได้ฝึกสัมผัสวัสดุอุปกรณ์ที่เตรียมไว้เป็นรายบุคคล โดยได้รับคำแนะนำการใช้แล้วจากนั้นเด็กเลือกจะทำกิจกรรมต่าง ๆ ด้วยตนเอง เพื่อเป็นการใช้ก่อนแล้วจากนั้นเด็กเลือกจะทำกิจกรรมต่าง ๆ ด้วยตนเอง เพื่อเป็นการฝึกการคิดริเริ่ม ความเชื่อมั่นในความสามารถของตนเอง การปฏิบัติกับสื่อการสอนแบบมอนเตสซอรี (Montessori) จะเปิดโอกาสให้เด็กฝึกปฏิบัติ ลองผิด ลองถูก ไม่กลัวผิด กล้าเสี่ยง และเมื่อเด็กทำได้เด็กจะรู้สึกพอใจและเป็นรางวัลภายในตนเอง จะไม่มีการให้คะแนน ดาวหรือขนม ซึ่งนับเป็นสิ่งเร้าภายนอก ทำให้เด็กเกิดความรู้สึภาคภูมิใจ เชื่อมั่นที่ทำได้เอง ครูมีบทบาทในการจัดการเรียนการสอนก็จริง แต่บทบาทในการสังเกต อำนวยความสะดวก จัดอุปกรณ์ให้เหมาะสมกับเด็กมากกว่าในกรณีที่ให้ความช่วยเหลือแก่เด็กต้องให้เด็กช่วยเหลือตัวเองก่อนแล้วจึงเข้าช่วยวิธีการสอนนี้เน้นเด็กเป็นศูนย์กลาง

^{๑๗} สิริมา ภิญญอนันตพงษ์, การศึกษาปฐมวัย, (กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต, ๒๕๕๐), หน้า ๑๐.

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

๑. ผู้สอน ควรศึกษา แนวคิด หลักการ เนื้อหา และแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้และขั้นตอน การดำเนินกิจกรรม และการประเมินผล ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวคิดมอนเตสซอรี (Montessori) โดยละเอียด ตลอดจนกำหนดกิจกรรมและหัวข้อที่เหมาะสมในการพัฒนาความสามารถ ในการคิดที่เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้ของเด็กในระดับปฐมวัย เพื่อให้ผลการจัดกิจกรรมที่มีประสิทธิภาพ มากที่สุด

๒. ควรเลือกอุปกรณ์ประกอบการดำเนินกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันของเด็ก เหมาะสม กับช่วงวัย และส่งเสริมพัฒนาการด้านอื่น ๆ เพื่อให้เด็กสามารถนำความสามารถในการคิดที่เป็นพื้นฐาน ในการเรียนรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

๑. ควรศึกษาผลของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวคิดมอนเตสซอรี (Montessori) ที่มี ต่อตัวแปรด้านอื่นๆ เช่น ความคิดสร้างสรรค์ ทักษะการคิดด้านคณิตศาสตร์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ เป็นต้น

๒. ควรนำวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดมอนเตสซอรี (Montessori) ไปบูรณาการ กับการสอนในรูปแบบอื่น เช่น แบบไฮสโคป (High Scope) แบบวอลดอร์ฟ (Waldorf) เพื่อให้เกิดการ พัฒนารูปแบบการสอนสำหรับเด็กปฐมวัยต่อไป

บรรณานุกรม

กระทรวงศึกษาธิการ. **หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุม สหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย, ๒๕๖๐.

กุลยา ตันติผลาชีวะ. **รูปแบบการสอนปฐมวัยศึกษา**. กรุงเทพมหานคร: เบรน – เบส บัค, ๒๕๕๑.

พัทธินิตย์ คุ่มครอง. “การพัฒนาความสามารถในการแก้ปัญหาของเด็กปฐมวัยโดยใช้การจัดประสบการณ์ ตามรูปแบบมอนเตสซอรี”. **วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและ การสอน**. วิทยาลัยครุศาสตร์: มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต, ๒๕๖๐.

มุนินทร์ นวลเนตร และคณะ. **การพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของเด็กปฐมวัยอายุ ๕ - ๖ ปี ด้วยการ จัด ประสบการณ์แบบมอนเตสซอรี**. **วารสาร มจร อุบลปริทรรศน์**. ปีที่ ๖ ฉบับที่ ๒ (พฤษภาคม- สิงหาคม ๒๕๖๔) : ๒๒๙-๒๔๙.

เยาวพา เตชะคุปต์. **กิจกรรมสำหรับเด็กปฐมวัย**. กรุงเทพมหานคร: เอพี กราฟฟิกส์ ดีไซน์, ๒๕๔๒.

โรงเรียนวัดบางหลวง. รายงานการประชุมพัฒนาการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ของคณะครูปฐมวัย

โรงเรียนวัดบางหลวง. นครปฐม: โรงเรียนวัดบางหลวง, ๒๕๖๔.

สิริมา ภิญญอนันตพงษ์. การศึกษาปฐมวัย. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต, ๒๕๕๐.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐- ๒๕๗๙ กรุงเทพมหานคร :
พริกหวานกราฟฟิคจำกัด, ๒๕๖๐.

_____. แนวทางการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่หลากหลายในสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย
ตามบริบทไทย : แนวทางการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบมอนเตสซอรี (Montessori
Approach). นนทบุรี : บริษัท ๒๑ เซ็นจูรี จำกัด, ๒๕๖๕.

สำนักบริหารงานการศึกษาภาคบังคับ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกระทรวงศึกษาธิการ.

คู่มือการจัดประสบการณ์ระดับปฐมวัยตามแนวคิดมอนเตสซอรี ในบริบทสพฐ. เล่ม ๑
รู้และเข้าใจมอนเตสซอรี : ทฤษฎีสู่การปฏิบัติ. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์
การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด, ๒๕๕๘.

อรุณี หรดาล. หน่วยที่ ๒ แนวการจัดประสบการณ์เพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัย ใน ประมวลสาระชุดวิชาการ
จัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย. หน่วยที่ ๑-๖. (พิมพ์ครั้งที่ ๑). นนทบุรี : สาขาวิชา
ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, ๒๕๔๘.

Carey, K. **What Montessori Says**. Montessori Life, Spring, 2012.

Kayili, G., & Ari, R. “The Determination of Effect of Montessori Method On preschool
Children’s Primary School Readiness”. **Journal of Theory and Practise in
Education, Educational Sciences: Theory & Practice**. Vol. 11, (2011):
2091-2109.

Mckenzie, K. G. and Zascavage, Z. V. **Montessori Instruction: A Model for Inclusion in
Early Childhood Classrooms**. Montessori Life, Spring, 2012.